

Struktura społeczna, etniczna i religijna regionów Azji Środkowej i Kaukazu Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Wschodoznawstwo	Cykl dydaktyczny 2023/24
Specjalność -	Kod zajęć 18WZNS.21K.03091.23
Jednostka organizacyjna Wydział Historii	Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia drugiego stopnia	Obligatoryjność Obowiązkowy w module
Forma studiów studia stacjonarne	Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki	
Koordynator zajęć	Andrzej Rozwadowski
Prowadzący zajęcia	Andrzej Rozwadowski
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 15, Egzamin • Konwersatorium: 15, Zaliczenie z oceną
	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	przekazanie studentom wiedzy na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej państw Azji Środkowej i Kaukazu Południowego oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej
C2	kształtowanie u studentów umiejętności i kompetencji prowadzenia profesjonalnego dyskursu na temat wybranych węzłowych problemów związanych z poszczególnymi państwami Azji Środkowej i Kaukazu

Wymagania wstępne

- ogólne kompetencje humanistyczne

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie strukturę etniczną, religijną i społeczną państw postradzieckiej Azji Środkowej (Kazachstan, Kirgistan, Tadżykistan, Turkmenistan, Uzbekistan), Kaukazu Południowego (Armenia, Azerbejdżan, Gruzja) oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej	WZN_K2_W01, WZN_K2_W06, WZN_K2_W07	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
W2	zna i rozumie problemy społeczne, polityczne, kulturowe i ekonomiczne wynikające z uwarunkowań wewnętrznych w państwach Azji Środkowej i Kaukazu oraz oddziaływania na te regiony czynników globalnych (globalizacja, rola diaspor we współczesnym świecie, wzrost i zmiana roli islamu itp.)	WZN_K2_W01, WZN_K2_W03, WZN_K2_W05, WZN_K2_W06, WZN_K2_W07	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi porównywać zjawiska związane ze złożonością struktury etnicznej, religijnej i społecznej Azji Środkowej i Kaukazu	WZN_K2_U01, WZN_K2_U03, WZN_K2_U07	Egzamin ustny
U2	potrafi uczestniczyć w naukowym, popularnonaukowym i eksperckim dyskursie na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej Azji Środkowej, Kaukazu Południowego oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej	WZN_K2_U03, WZN_K2_U04, WZN_K2_U07	Prezentacja multimedialna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do profesjonalnego wyszukiwania i selekcjonowania informacji na temat struktury etnicznej, religijnej i społecznej Azji Środkowej, Kaukazu Południowego oraz północnokaukaskich podmiotów Federacji Rosyjskiej	WZN_K2_K01, WZN_K2_K02, WZN_K2_K06	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna
K2	jest gotów/gotowa do wypełniania zobowiązań społecznych oraz inspirowania i organizowania działalności na rzecz dialogu międzynarodowego i międzykulturowego	WZN_K2_K01, WZN_K2_K02, WZN_K2_K03, WZN_K2_K05, WZN_K2_K06	Prezentacja multimedialna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Struktura językowa i etniczna Azji Środkowej i Kaukazu.	W1, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Historyczne konteksty kształtowania się współczesnego zróżnicowania społeczno-gospodarczego, etnicznego i religijnego Azji Środkowej i Kaukazu.	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
3.	Religijne zróżnicowanie regionu – religie oficjalne (prawosławie, islam, judaizm) oraz religie etniczne i nieformalne systemy wierzeń (szamanizm, tengryzm). Zagadnienie synkretyzmu religijnego i sekt religijnych (np. duchoborców na Kaukazie).	W1, W2, U1, U2, K1	Wykład, Konwersatorium
4.	Islam jako główna religia kształtująca współczesne relacje społeczne na poziomie wewnętrznym oraz w relacjach międzynarodowych. Zróżnicowanie islamu (islam oficjalny, koraniczny, ludowy, sufizm) oraz problem fundamentalizmu religijnego (Islamski Ruch Uzbekistanu, Islamska Partia Odrodzenia, Hizb ut-Tahrir).	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium
5.	Współczesna kultura artystyczna i wizualna regionu jako odzwierciedlenie problemów społecznych, etnicznych i religijnych.	W1, W2, U1, U2, K1, K2	Wykład, Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Wykład problemowy, Demonstracje dźwiękowe i/lub video
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Uczenie problemowe (Problem-based learning), Pokaz i obserwacja, Demonstracje dźwiękowe i/lub video

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	<ul style="list-style-type: none"> zdanie egzaminu ustnego Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.
Konwersatorium	<ul style="list-style-type: none"> obecność – dopuszczalne dwie nieobecności przygotowanie prezentacji aktywność w dyskusji Skala ocen z zastosowanym rozkładem procentowym: bardzo dobry (bdb; 5,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 90% dobry plus (+db; 4,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 80% dobry (db; 4,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 70% dostateczny plus (+dst; 3,5): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 60% dostateczny (dst; 3,0): osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się w minimum 50% niedostateczny (ndst; 2,0): brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się.

Literatura

Obowiązkowa

1. Religion, Nation and Democracy in the South Caucasus, ed. by A. Agadjanian, A. Jödicke, E. van der Zweerde, London 2014.
2. Furier A., Kaukaz między Morzami Czarnym i Kaspijskim, Szczecin 2011.
3. Routledge Handbook of Contemporary Central Asia, ed. by R. Isaacs, E. Marat, London 2022.
4. Islam, society and politics in Central Asia, ed. by P. Jones, Pittsburgh 2017.
5. Olszewski P., Borkowski K., Kaukaz w stosunkach międzynarodowych – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość, Piotrków Trybunalski 2008.
6. Rashid A., Dżihad: narodziny wojującego islamu w Azji Środkowej, tłum. A. i M. Falkowscy, Warszawa 2003.
7. Rozwadowski A., Napinanie łuku: w poszukiwaniu śladów indoeuropejskiego dziedzictwa Azji Środkowej, w: Eurazja i Antyk, red. A. Bednarczuk, E. Bugaj, W. Rządek, Poznań 2007, s. 71-82.
8. Sultanova R., From shamanism to Sufism: Women, Islam and culture in Central Asia, London-New York 2011.
9. Shamanism and Islam: Sufism, healing rituals and spirits in the Muslim world, ed. by T. Zarccone, A. Hobart, London 2013.
10. Dylematy kaukaskie. Problemy narodowościowe i migracyjne, red. M. Ząbek, Warszawa 2010.
11. Golden P.B., Central Asia in world history, Oxford 2011.
12. The European Handbook of Central Asian Studies: History, Politics, and Societies, ed. by J. Van den Bosch, A. Fauve, B. De Cordier, Stuttgart 2021.
13. Yessekeyeva E., Venbrux E., Shamanism, globalisation and religion in the contemporary art of Said Atabekov and the Kazakh Art Collective Kyzyl Tractor, „Religions” 12, 2021: 300 (<https://doi.org/10.3390/rel12050300>; <https://www.researchgate.net/publication/351093793>).

Dodatkowa

1. Jessa P., „Przyjaciele Allacha”. Kult muzułmańskich świętych w Azji Środkowej, Poznań 2009.
2. Kudaibergenova D.T., “My Silk Road to You”: Re-imagining routes, roads, and geography in contemporary art of “Central Asia”, „Journal of Eurasian Studies” 2017, 8, s. 31-43.
3. Paskoy H.B., Central Asia Reader: The Rediscovery of History, London 2015.
4. Rozwadowski A., O pewnym „kazachskim” petroglifie i jego „podróży” w czasie i przestrzeni. Refleksja o społecznej adaptacji przeszłości, „Folia Praehistorica Posnaniensia” 2014, 19, s. 119-132.
5. Rozwadowski A., Boniec M., W poszukiwaniu tożsamości: Rewitalizacja przeszłości i etniczności w sztuce współczesnej Chakasji jako forma zachowania własnej kultury, w: Dezintegracja i upadek ZSRR. W perspektywie ćwierćwiecza, red. E. Lesiewicz, P. Stachowiak, Poznań 2019, s. 177-192.
6. Zapaśnik S., Walczący islam w Azji Centralnej. Problem społecznej genezy zjawiska, Wrocław 2006.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Konwersatorium	15
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 100

Liczba punktów ECTS	ECTS 4
----------------------------	------------------

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
WZN_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści
WZN_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykorzystywania w stopniu zaawansowanym posiadanej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu
WZN_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, inicjowania działań na rzecz interesu publicznego w zakresie stosunków Polski z państwami Europy Wschodniej i Azji
WZN_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do myślenia i działania w sposób innowacyjny i przedsiębiorczy
WZN_K2_K06	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do pełnienia ról zawodowych, z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym rozwijania dorobku zawodowego, podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad
WZN_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone problemy oraz wykonywać nietypowe zadania, w tym w stopniu pogłębionym dokonywać właściwego doboru źródeł i informacji z nich pochodzących, oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji przy zastosowaniu odpowiednich metod, narzędzi i technik informacyjno-komunikacyjnych traktowanych innowacyjnie oraz stosować wiedzę i umiejętności tworzenia wybranych form wypowiedzi akademickiej
WZN_K2_U03	Absolwent/ka potrafi komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców
WZN_K2_U04	Absolwent/ka potrafi prowadzić debatę
WZN_K2_U07	Absolwent/ka potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach
WZN_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia, oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Europy Wschodniej i Azji
WZN_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębionym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną z zakresu nauk o komunikacji społecznej i mediach, oraz wybrane zagadnienia z zakresu komunikacji społecznej i mediów w Europie Wschodniej i Azji
WZN_K2_W05	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym tendencje rozwojowe historii, nauk o polityce oraz nauk o komunikacji społecznej i mediach, a także złożone związki między nimi
WZN_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Europy Wschodniej i Azji w ujęciach globalnym, międzynarodowym i regionalnym
WZN_K2_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym historyczne, społeczne, kulturowe i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej ze wschodoznawstwem, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego